

УДК:378:054.6

Баштан В.П., Корнєєв О.В., Муковоз О.Є., Марченко В.Ю., Жукова Т.О.

Українська медична стоматологічна академія, м. Полтава

ІНТЕГРАЦІЙНИЙ ПІДХІД ДО КОНТРОЛЮ ОСВІТИ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯНІЗВИКОРИСТАННЯМ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

У сучасному світі основний показник якості освіти – це конкурентоспроможність. Завдання педагога – надання майбутнім медикам систем інтегрованих фундаментальних і клінічних знань, умінь, навичок, мислень, що сформує в них адаптаційні здібності та природність до професії лікаря. Особливого значення це набуває в навчанні іноземних громадян.

Ключові слова: *медична освіта, інновації, характеристики якості освіти, інтеграційний підхід, мотивування якості, іноземні громадяни.*

In the modern world a basic index of quality of the got education is a competitiveness. A task to the teacher is this grant that will form the future physicians of the system of the integrated fundamental and clinical knowledge, abilities, skills, thinking for them adaptation capabilities to the profession of doctor. Special significance it acquires when we studying foreign students.

Keywords: *medical education, innovations, characteristics of education quality, integration approach, quality motivation, foreign citizens.*

В современном мире основной показатель качества полученного образования - это конкурентоспособность. Задача педагога – предоставление будущим медикам системы интегрированных фундаментальных и клинических знаний, умений, навыков, мышлений, что сформирует у них адаптационные способности и естественность к профессии врача. Особое значение это приобретает при обучении иностранных граждан.

Ключевые слова: медицинское образование, инновации, характеристики качества образования, интеграционный подход, мотивирование, иностранные граждане.

Розв'язання наявних проблем кадрової політики системи охорони здоров'я полягає не лише у впровадженні нових форм післядипломної підготовки лікарів, а й в адаптації чинних (спеціалізація, тематичне удосконалення тощо) до сучасних потреб медичної галузі відповідно до Закону України «Про вищу освіту» [2].

Більшість науковців і практиків, які працюють у галузі освіти, вважають центральною проблемою реформування освіти саме підвищення її якості. Головним сьогодні є усвідомлення цієї проблеми, розуміння того, що таке якість освіти, чим вона визначається та від чого залежить, як її можна підвищити та чому з таким утрудненням просувається цей процес [1].

Міжнародною організацією зі стандартизації ІСО прийняте таке визначення якості: «Якість - сукупність характеристик об'єкта, що належать до його здатності задовольняти встановлені та передбачувані потреби».

Досягнення характеристик якості залежить від управління, що забезпечує їхні величини, комплекс і сполучення. Якість розглядається не тільки як результат діяльності, а і як можливості його досягнення у вигляді внутрішнього потенціалу та зовнішніх умов, а також як процес формування характеристик. Освіта, як і будь-який процес або результат діяльності людини, має визначену якість. Найбільш точним у концептуальному розумінні є таке визначення якості освіти. Якість освіти - це комплекс характеристик освітнього процесу, що визначають послідовне та практично ефективно формування компетентності та професійної свідомості. Тут можна виділити три групи характеристик: якість потенціалу досягнення мети освіти, якість процесу формування професіоналізму та якість результату освіти.

Якість потенціалу виражається в таких характеристиках: якість мети освіти, якість освітнього стандарту, якість освітньої програми, якість

матеріально-технічної бази освітнього процесу, якість викладацького складу, якість учнів, якість інформаційно-методичної бази.

Якість процесу формування професіоналізму - це якість технології освіти, контролю освітнього процесу, якість мотивації викладацького складу на творчість та ефективність педагогічної роботи, якість ставлення учнів до освіти, інтенсивність освітнього процесу, управління освітою, методи презентації навчальних досягнень.

Якість результату освіти - усвідомлення професіоналізму, розпізнавання і реалізація індивідуальних здібностей та особливостей, працевлаштування, кар'єра та зарплата, оволодіння методологією самоосвіти, знання, практичні навички.

Кожна з цих характеристик вимагає окремого аналізу і вивчення можливості її вимірювання й оцінки, урахування в практиці організації навчального процесу, в тому числі з іноземними громадянами.

Якість освіти в узагальненому визначенні та своєму підсумковому представленні - це комплекс характеристик компетентностей і професійної свідомості, що відбивають здатність фахівця здійснювати професійну діяльність відповідно до вимог сучасного етапу розвитку економіки, на визначеному рівні ефективності та професійного успіху, із розумінням соціальної відповідальності за результати професійної діяльності [5].

Якість освіти характеризує не тільки результат освітньої діяльності - властивості фахівця - випускника навчального закладу, а й фактори формування цього результату, що залежить від мети освіти, змісту і методології, організації та технології. Усе це характеристики, на формування яких необхідно свідомо впливати, а отже, якими необхідно керувати. Освіта має потребу в системі управління якістю, що повинен мати кожний навчальний заклад. Така система неможлива без сучасної комплексної системи оцінки і якості освіти в цілому, і всіх її складових окремо.

Професіоналізм – це основа опанування будь-якої професії. Успіх у лікувальній діяльності майже на сто відсотків залежить від професіоналізму

лікаря. Досягти цієї мети, тобто професіоналізму, можна тільки завдяки глибині засвоєння знань із теоретичних та клінічних дисциплін і, в основному, тільки тих, які необхідні лікареві в його практичній діяльності. Непомірний обсяг інформації в біології та медицині призводять до втрати орієнтації в основних та другорядних знаннях, необхідних студентам і лікарям для їхньої практичної діяльності. Нині виникла необхідність у систематизації інформації та приведення її (як основної, так і другорядної) до стислих понять, без втрати головних моментів, необхідних для сприймання і використання. Досягти цієї мети можна за допомогою створення алгоритмів, які несуть у собі стислий і одночасно місткий обсяг інформації. Алгоритми можуть бути представлені в описовому, графічному, іконографічному і мультиплікаційному вигляді з використанням математичних формул, цифрових даних. У такому різному вигляді інформація засвоюється краще, оскільки ті, хто засвоює її, мають різні форми сприймання.

Головним системотворчим елементом будь-якого ЗВО є освітня складова, професійна спрямованість якої відбивається в змісті освітньої програми, яка складається з певних дисциплін. Ключовими тенденціями забезпечення високого рівня освіти стають організація студентів та створення оптимальних умов для їх навчання і розвитку. Якість освіти виступає як комплексний показник, що синтезує етапи становлення особистості, умови й результати навчально-виховного процесу, критерії ефективності діяльності освітньої установи, відповідність реально досягнутих результатів наявним нормативним вимогам, соціальним та особистісним очікуванням. На підставі сучасних уявлень про якість навчання як про єдність внутрішньої та зовнішньої структури об'єкта слід зазначити, що під час контролю й оцінки знань студентів слід урахувувати не тільки окремі властивості в їх сукупності, а й ознаки, а також характеристики внутрішньої визначеності [4].

Щодо контролю якості, слід зазначити, що введення в повсякденну практику електронного журналу УМСА дозволяє підвищити вимогливість до

студентів, також використання електронних відробок стимулює студентів до вивчення дисципліни. Це можна розцінювати як інноваційну технологію контролю якості й набуває особливого значення при навчанні іноземних громадян.

Сучасний етап розвитку освіти в Україні характеризується відходом від тоталітарної уніфікації і стандартизації педагогічного процесу, інтенсивним переосмисленням цінностей, пошуками нового в теорії та практиці навчання і виховання. Інтенсивне реформування освіти в Україні вимагає наполегливих пошуків трансформування освітнього процесу на гуманістичних засадах. Одним із виявів такого трансформування є інноваційні технології, що передбачають якісно нові перетворення як педагогічного процесу в цілому, так і його складових, і сприяють істотному підвищенню його ефективності [3].

Одним із провідних напрямів навчання студентів є впровадження сучасних інноваційних технологій у навчання, а також надання знань студентам із питань сучасних методів діагностики і лікування онкологічних хворих. Такий досвід викладачі кафедри отримують завдяки участі в науково-практичних конференціях, з'їздах, конгресах онкологів із міжнародною участю. На цих зустрічах провідні онкологи нашої країни ознайомлюються з досягненням онкологів світу в галузях використання сучасного діагностичного і лікувального обладнання, виконання поширених або органозберігальних операцій. Особлива увага приділяється питанням реабілітації онкологічних хворих та взагалі профілактиці онкологічних хвороб. Знання, які викладачі отримали на цих конференціях, передаються студентам протягом лекцій і практичних занять.

Найбільш цінним, на наш погляд, є робота студента з педагогом (має багатий особистий клінічний досвід, високу кваліфікацію), що передбачає інтегрований підхід до проблеми із залученням знань, отриманих студентом при вивченні інших дисциплін, – анатомії, фізіології, патологічної фізіології, гістології, органічної хімії, фармакології та ін., а також із клінічної

дисципліни – пропедевтики внутрішніх хвороб, терапії, хірургії та ін. Це пояснює клінічну картину, патогенез, перебіг хвороби, спрощує розуміння і формування інтегрального поняття про онкологічну патологію та нозологію. Студент має оволодіти поняттям інтегрального впливу організму та його систем на онкологічний процес під час лікування пухлини хірургічним, променеvim, хіміотерапевтичним, гормональним методом та в їх комбінації. Викладене потребує вдосконалення підходу до управління навчальним процесом. Питання є однією з проблем навчання іноземних громадян і перспективою цього процесу [6].

Отже, інноваційні технології, за всієї різноманітності, мають конкретні втілення в навчальний процес залежно як від матеріально-технічної бази кожної кафедри, так і від тих процесів, які відбуваються при реформуванні освіти в Україні в цілому, а використання активних технологій і методів навчання в підготовці фахівців медичних ЗВО дозволяє успішно розвивати професійні та загальнокультурні компетенції, стимулювати й активізувати пізнавальну активність студентів, домагатися високого ступеня самостійності. Саме це і є шляхом до вдосконалення якості підготовки лікарів у сучасних умовах.

Література

1. Думанський Ю.В. Сучасний стан та перспективи викладання онкології в Україні у форматі імплементації «Закону про вищу освіту» / Думанський Ю.В., Коньков М.В.// Медична газета «Здоров'я України». –К., 2017. – С. 34-36.
2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (Редакція станом на 01.07.2014) // zakon. Rada.gov.ua
3. Питання вдосконалення якості викладання радіології у сучасних умовах / Почерняєва В.Ф., Баштан В.П., Васько [та ін.] // Удосконалення якості підготовки лікарів у сучасних умовах : навч.-наук.конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2016. – С. 13-15.

4. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ «ЦС», 2015. – 32с.

5. Філоненко М.М. Методика викладання у вищій медичній школі на засадах компетентнісного підходу: методичні рекомендації / М.М. Філоненко. – Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця, 2016.

6. Інтеграційний підхід до управління навчальним процесом у вищому медичному закладі / Баштан В.П., Шелешко П.В., Корнєєв О.В. [та ін.]// Удосконалення якості підготовки лікарів у сучасних умовах : навч.-наук.конф. з міжнар. участю. – Полтава, 2015. – С. 12-13.